

Veterinair gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen ten tijde van de coronacrisis

5.1.2e

5.1.2e

– Faculteit Diergeneeskunde, Universiteit Utrecht

Daar waar in gewone tijden vaak het voorzorgsprincipe geldt bij het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM), is het ten tijde van de huidige coronacrisis met de ontstane tekorten van PBM, belangrijk om het gebruik van (met name) mondneusmaskers aan de feitelijke risico's aan te passen. De beschikbare middelen dienen optimaal te worden ingezet.

In Zeist is een crisiscentrum in stelling gebracht dat de vraag en de behoefte van PBM, waaronder gezichtsmaskers, in kaart brengt. Ook de veterinaire vraag wordt in kaart gebracht, die op zijn beurt mede bepaald wordt door de veterinaire diensten die geleverd worden. Andersom kunnen ook de veterinaire diensten gelimiteerd worden door de beschikbaarheid aan middelen.

COVID-19 is een druppelinfectie, wat betekent dat het virus vooral wordt overgedragen via de grote druppels die vrijkomen bij hoesten of niezen door positieve patiënten. Deze druppels komen door de lucht niet veel verder dan anderhalve meter. Ze kunnen voor besmetting zorgen als ze worden ingeademd, maar ook door direct of indirect contact, dus via handen of voorwerpen.

Wereldwijd zijn er incidentele gevallen bekend van antropozoönotisch (mens-dier) transmissie van SARS-CoV-2. Hoewel veel onbekend is, is het waarschijnlijk dat infectie van sommige diersoorten kan plaatsvinden. Experimenteel werd na inoculatie met SARS-CoV-2 bij katten en fretten ziekteverschijnselen gezien; bij honden, kippen, eenden en varkens was dat niet het geval. Zoönotische transmissie van dier naar mens is na de start van de pandemie niet beschreven, en lijkt verwaarloosbaar in vergelijking met rol van mens-mens transmissie in de huidige pandemie. Het is niet uit te sluiten dat in individuele gevallen symptomatische katten met SARS-CoV-2 mensen kunnen besmetten. Overdracht naar de mens is waarschijnlijk alleen mogelijk bij intensief contact (face-to-face, gezicht likken) met symptomatische katten. Als een dier asymptomatisch is, wordt die kans verwaarloosbaar geacht.

Op basis van de huidige inzichten in de transmissieroute van SARS-CoV-2 hebben onder andere de Nederlandse Vereniging voor Medisch Microbiologie (NVMM), de World Health Organisation (WHO) en de Amerikaanse Centers for Disease Control and Prevention (CDC) het standpunt ingenomen dat een spatbestendig chirurgisch mondneusmasker in de meeste situaties voldoende bescherming biedt voor gezondheidsmedewerkers die patiënten met COVID-19 moeten verzorgen. Ook in de huisartsenpraktijk volstaat vrijwel altijd een chirurgisch mondmasker. Dit standpunt zal in bijna alle gevallen ook voor de dierenartspraktijk gelden.

Voor de veterinaire praktijk, waar alleen gezond personeel werkt en waar alleen gezonde mensen komen, waar aan de overige maximale inspanningen om 1,5 meter afstand te houden tussen mensen wordt voldaan, en waar aan alle overige voorschriften met betrekking tot (hand)hygiëne wordt voldaan is het derhalve in het kader van COVID-19 niet geïndiceerd om gezichtsbescherming te dragen. Alleen bij zeer ernstige verdenking van COVID-19-ziekte bij een huisdier wordt de dierenarts (en betrokken paraveterinair) aangeraden beschermende kleding te dragen inclusief een chirurgisch mondmasker. Aangezien dit vermoedelijk om sporadische gevallen zal gaan wordt daarmee de voorraad PBM ook maar mondjesmaat aangesproken.

Preventieve maatregelen voor medewerkers in de dierenartsenpraktijk die lichamelijk onderzoek of een behandeling uitvoeren bij dieren verdacht van COVID-19 (= dier met onverklaarbare respiratoire en/of gastro-intestinale klachten die intensief contact heeft gehad met een humane patiënt) bestaan uit het dragen van een spatbestendig chirurgisch mondneusmasker type IIR, bril, schort en wegwerphandschoenen.

Daarnaast is er extra aandacht nodig voor:

- toepassen handhygiëne
- geen handen geven
- hoesten en niezen in de elleboog
- papieren zakdoekjes gebruiken
- juist gebruik van PBM
- gebruik medische hulpmiddelen patiëntgebonden of gebruik disposables